

6.2 Kirčiuotas ir nekirčiuotas skiemuo

Tardami žodžius tam tikras jų vietas išryškinime, pabrėžiame.

Skiemens išryškinimas tariant žodį vadinamas žodžio kirčiu. Išryškintas skiemuo yra **kirčiuotas**, kiti skiemenys – **nekirčiuoti**, pavyzdžiui, žodžiuose nāmas, kálnas.

Kirčiuotas skiemuo gali būti:

- **trumpasis**, jei skiemens pagrindą sudaro trumpasis balsis, pvz.: ràsti, nèšime, gerùtis, atòmas.
- **ilgasis**, jei skiemens pagrindą sudaro ilgasis balsis ar dvigarsis, pvz.: kándo, vérda, kùlti, sòdas, knỹgą.

Kai žodis kirčiuojamas, priegaidės žymimos kirčio ženklais:

- **tvirtapradė** priegaidė žymima dešiminiu kirčio ženklu (´), pvz.: brólis, šáušk̄tas,
- **tvirtagalė** priegaidė žymima riestiniu kirčio ženklu (~), pvz.: kaĩrdas, vaĩrgas.
- **trumpieji** skiemenys žymimi kairiniu kirčio ženklu (`), pvz.: lizdas, kiškis, pieštũkas.

Užrašykite žodžius, kure jums atrodo sunkūs:

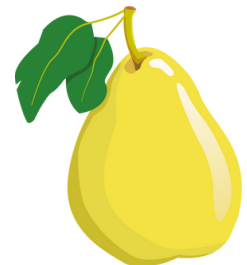
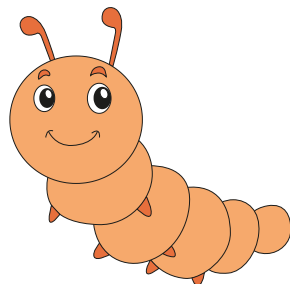
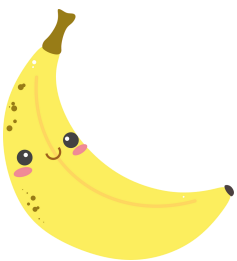
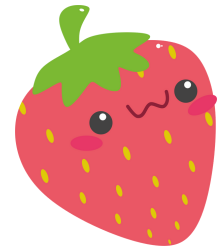
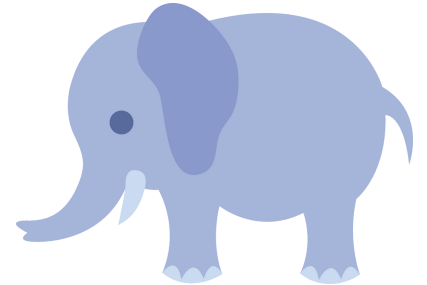
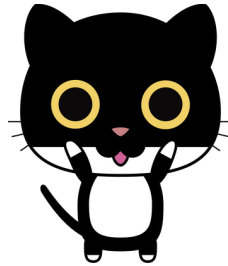

6.2 Kirčiuotas ir nekirčiuotas skiemuo

1. Pažiūrėję į paveikslėlius, taisyklingai išstarkite ir užrašykite jų pavadinimus. Pabraukite kirčiuotą skiemenį (ilgąjį – mėlynai, trumpąjį – žaliai).

2. Sugalvokite ir užrašykite keletą sakinių su sukirčiuotais žodžiais.

6.2 Kirčiuotas ir nekirčiuotas skiemuo

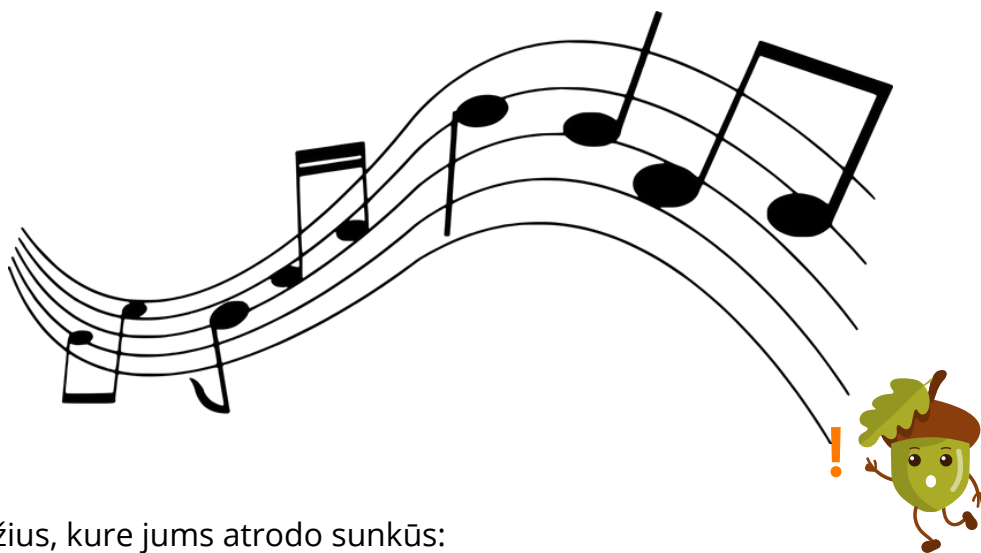
3. Perskaitykite tekstą. Pabraukite paryškintų žodžių kirčiuotą skiemenį.

O **aidas** plaukia ir **plaukia** kaip vilnys Nemunėly, kaip bangos **Dunojėly**; tai **graudžiai** ūžia kaip **tamsi** audrelė, tai skamba **tyliai** kaip šaltas **šaltinėlis**, kaip **skaudus** lietutis; ir beūždamos, ir **beskambėdamos** pasakėlę **pasakoja**, poringėlę porina apie tuos **pasaulius**, kur pati gimė – auksinius, straublėtus, **vaivorinėmis** spalvomis pasidabinusius...

Klauso, ką kalba dainelė, visi – ir **senas** senelis, ir jaunas **bernelis**, ir skaisčioji mergužėlė, balta lelijėlė. **Klauso** tylėdami, klauso minėdami praeituosius **laikelius**, kas dūšaudamas, kas linksmi svajodamas... Daug daug kiekvienam pasakoja toji užburta **dainelė**...

Vienam ji kalba apie **skausmus** sopulius, apie sunkiosios butelės kelelį, erškėčiais **klota**, ašaromis lieta, apie vargingą **dalelę**... Ir skamba tada dainelė, lyg šimtas verkia vargely **augant**, lyg šimtas **verkia** vargely gemant.

Vincas Krėvė „Dainavos šalies senų žmonių padavimai“

Užrašykite žodžius, kure jums atrodo sunkūs:
